

TIL SKOLELEDELSEN

Systematisk opmærksomhed på data



Systematisk opmærksomhed på data

Mønstre i fraværdata er interessante, fordi mønstrene kan vise, om der er bestemte tidspunkter eller kontekster på skolen, som er særligt svære for en eller flere elever. På den måde kan mønstrene være med til at tegne et billede af det, der er behov for at ændre eller justere i skolens rammer, undervisningen eller sætte fokuserede tiltag i gang for at styrke fællesskabet på skolen. Mønstrene kan både give en indikator af det, der er svært, men det kan også vise jer, hvornår der eksempelvis er fuldt fremmøde. Sådant en opdagelse kan føre til en refleksion over hvilke kendetegn, der er tilstede på de dage, tidspunkter eller perioder, hvor de fleste børn er i skole, med henblik på at drøfte om nogle af de kendetegn, eller ingredienser, kan bruges på nogle af de mere svære eller udfordrende tidspunkter

Se på det samlede fravær

Når I vurderer, om fravær er bekymrende, anbefaler vi, at I ser på det samlede billede af fraværet og dermed både lovligt og ulovligt fravær samt sygefravær. Dette vil give jer et retvisende billede og dermed relevant input til drøftelser af videre tiltag. Retvisende data gør det også muligt at følge mønstre i skolens samlede fravær hen over tid, årgange og afdelinger. VIVE's panelanalyse af bekymrende skolefravær fra 2020 viser, hvordan de elever, der har det højeste fravær i indskoling, også er de elever, der har det højeste fravær i udskoling. Det betyder, at selvom fraværet ikke er alarmerende højt i indskoling, er det sandsynligt, at det vil stige og ende med at udgøre et problem for eleven i udskoling. Der er derfor god grund til at kigge på de mønstre, der viser sig tidligt, idet de er en risikofaktor for højt fravær senere i skolelivet. Derudover kan fravær af enhver type være en indikator på trivselsproblematikker både fagligt og socialt, som skolen skal tage hånd om.

Det er derfor væsentligt at registrere alt fravær for at få et retvisende billede af fraværet: sygdom, lovligt og ulovligt fravær, uanset aftaler med familien eller skolens viden om gyldige grunde for det enkelte barn. Undersøg, om det i jeres fraværssystem er muligt at se fraværs-mønstrene på følgende tre niveauer:

1. SKOLENS AFDELINGER, FX INDSKOLING, MELLEMLIN OG UDSKOLING
2. ÅRGANGE OG KLASSE
3. DET ENKELTE BARN

Se på mønstre på tværs af skolen

Ved at kigge på data fra hele skolen vil du opdage eventuelle mønstre i fraværet på tværs af skolen. Måske vil du opdage, at fraværet, og især det ulovlige, stiger skolelivet igennem, og at der er mønstre i fraværet. Fx at det for nogle elever kan være svært at komme i gang igen efter en ferie eller at det kan være vanskeligt at skifte fra mellemtrin til udskoling. Måske opdager I, at uger med en anden struktur påvirker fraværet. Det kan også vise sig at klassetrin, som har mange vikarer eller ofte skifter lærer, har et andet fraværs-mønster end andre klasser.

Brug data til at skabe samtaler på skolen om, hvad I pædagogisk og didaktisk kan gøre for proaktivt at arbejde med de tendenser, I ser.

Se på tværs af årgange og klasser

Ved at kigge på tværs af årgange og klasser vil man se, hvor der er særlig grund til at følge op på fravær sammen med klasseteamet. Data for den enkelte klasse vil vise, om der over tid er stort fravær blandt eleverne på bestemte dage, ved skift i lærere, i forbindelse med bestemte lektioner eller forløb i klassen. Det kan være nærliggende, at det er bestemte elevers fravær, der springer i øjnene, og man vil have en tendens til at drøfte de grunde, man kan se enten hos barnet eller i barnets familie. Men det er også vigtigt at undersøge, om der er andre elever, der bidrager til det samlede mønster af fravær i klassen. Det enkelte barns fravær er ofte en indikator på, at fællesskabet ikke er velfungerende stærkt og forpligtende. Dette kan give anledning til at drøfte, hvordan pædagogikken og didaktikken kan justeres for hele fællesskabet.

Se på enkelte elever

Det er vigtigt at kigge på data for enkelte elever, så snart en bekymring melder sig. Mange kommuner har besluttet en bestemt fraværsp procent, fx 10 %, eller et antal fraværsdage på en periode på fx tre uger, der skal give anledning til en drøftelse med forældrene. Nogle bruger denne samtale til at oplyse forældre om, at de kan risikere at blive trukket i børnepengene, hvis deres barn har over 15 % i fravær.

Børns Vilkår anbefaler, at man kigger helhedsorienteret på elevernes fravær og går nysgerrigt på opdagelse i de mønstre, der viser sig samt inddrager børn og forældre tidligt. I kan kigge efter om eleven bliver væk fra bestemte fag, om der er bestemte lærere eller elevsammensætninger eleven forsøger at undgå. Det kan også være tidspunkter på dagen, bestemte dage eller andet der kan give en indikation af, hvad der er udfordrende at deltage i for lige netop denne elev. Ofte er det kun det fysiske fravær, vi nemt kan se og registrere, men der ligger næsten altid trivselsproblematikker bag, når en elev begynder at være væk fra skole. Og det er vigtigt at tage hånd om de problematikker allerede inden, de vokser sig så store, at eleven får fravær. Hvis man arbejder med en langt tidligere opmærksomhed og anvender værktøjet "Fra bekymring til handling", vil der allerede være tiltag i gang, hvis fraværet vokser til fx 10 eller 15 %. Det betyder, at der er et forebyggende arbejde at bygge videre på, hvis der bliver behov for mere indgribende og tværgående indsatser.